Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Кульга авыл җирлеге Советы

КАРАР № XVI

Олы Кульга ав. 2023 елның 18 август

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 19 пункты нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Балык Бистәсе муниципаль берәмлеге Уставына таянып Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы күлге авыл җирлеге Советы:

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында беркетелгән нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Олы Кульга авылы, Мәктәп ур., 11 нче йорт адресы буенча урнашкан Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Кульга авыл җирлегенең махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру турында Карар кабул ителде. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча: http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru » Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында" Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча: http://pravo.tatarstan.ru
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районының
Олы Кульга авыл җирлеге башлыгы Е.А.Терентьев

Кабул ителгән
Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге Советы карары белән 18.08.2023 № XVI

ЭШ
Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба-муниципаль контроль).
1.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне үтәү, шулай ук контроль чаралар нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү тора.
1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-Башкарма комитет) тарафыннан башкарыла. Муниципаль контроль объектлары турындагы мәгълүматларны җыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алуда аларны исәпкә алу максатларында Башкарма комитет норматив хокукый актларга ярашлы рәвештә аңа тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркемгә ачык мәгълүматны куллана.
1.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-муниципаль контроль органы) тарафыннан башкарыла.
1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына, аларның вазифа бурычларына, вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә, Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактика һәм контроль чараларын үткәрү керә:
Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге башлыгы (алга таба - вәкаләтле органның вазифалы кешесе).
1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазифаи заты «дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия (алга таба - 284-ФЗ номерлы Закон).
2. Муниципаль контроль объектлары

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары (алга таба контроль объекты) булып:
а) Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән регламентланган мәҗбүри таләпләрне

үтәүгә бәйле юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданнарның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәлсезлеге) ;
б) территорияне төзекләндерү элементлары - декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле җиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән бина фасадлары, Корылмалар, Корылмалар, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр.
2.2. Муниципаль контроль органы 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

3. Контроль үткәргәндә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарә итү

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланыла.
Әлеге Положениенең 2.1 пунктының а пунктчасында күрсәтелгән контроль объектлары зыян китерү (зыян китерү) куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә карый (алга таба куркыныч категориясе):
а) зур куркыныч;
б) уртача куркыныч;
в) уртача куркыныч;
г) түбән куркыныч.
3.2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын бәяләү максатларында контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү критерийлары һәм төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә билгеләнә.
3.3. Контрольдә тотылган кешенең эшчәнлеген төрле куркыныч категорияләренә кертергә мөмкинлек бирүче критерийлар булганда, контрольдә тотылган кешенең эшчәнлеген югарырак куркыныч категориясенә кертергә мөмкинлек бирүче критерий кулланылырга тиеш.
3.4. Контроль объектының башка категориядәге куркыныч критерийларына туры килүе яки риск критерийларын үзгәртү турында мәгълүматлар килгән көннән башлап, муниципаль контроль органы 5 эш көне дәвамында күрсәтелгән контроль объектының куркыныч категориясен үзгәртү турында Карар кабул итәргә тиеш.
3.5. Контрольдә тотылган затлар муниципаль контроль органына куркыныч категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

4. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактика чаралары гамәлгә ашырыла:
а) мәгълүмат бирү;
б) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
в) кисәтү белдерү;
г) консультация бирү;

д) профилактик визит.
4.2. Профилактика чаралары 248-ФЗ номерлы закон белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.
Муниципаль контроль органы профилактика чараларын исәпкә алуны тәэмин итә.
4.3. Муниципаль контроль органы Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча тиешле мәгълүматларны урнаштыру аша контрольдә тотыла торган затларга һәм мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башка кызыксынган затларга мәгълүмат бирә: https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru массакүләм мәгълүмат чараларында һәм башка формаларда контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә.
4.4. Муниципаль контроль органы ел саен 248-ФЗ номерлы закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында доклад әзерли.
Докладны әзерләүне оештыру төзекләндерү өлкәсендә вәкаләтле муниципаль контроль органына йөкләнә.
4.5. Муниципаль контроль органында мәҗбүри таләпләрне бозу яки мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда һәм (яки) мәҗбүри таләпләрне бозу закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән яки закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган дигән расланган мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольдә тотылган кешегә мәҗбүри таләпләрне бозуны рөхсәт итмәү турында кисәтү (алга таба - кисәтү) һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.
Контрольдә тотылган зат кисәтү алганнан соң 10 эш көне эчендә муниципаль контроль органына күрсәтелгән кисәтүгә карата каршылык белдерергә хокуклы.
Каршылык үз эченә алырга тиеш:
каршылык белдерүче җирле үзидарә органы исеме;
юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм шәхси эшмәкәрнең яки гражданның ата исеме, шулай ук контакт телефонының номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) (булган очракта) һәм контрольдә тотылган кешегә җавап җибәрергә тиешле почта адресы;
- кисәтү датасы һәм номеры;
контрольдә тотылган кеше игълан ителгән кисәтү белән килешми торган дәлилләр;
- контрольдә тотылган кеше кисәтү алган көн;
шәхси имза һәм Дата.
Кирәк булганда, үз дәлилләрен раслау өчен контрольдә тотылган кеше каршылыкка тиешле документларны яки аларның расланган күчермәләрен куша.
Каршылык турыдан-туры яки почта аша яки электрон рәвештә муниципаль контроль органының рәсми электрон почтасына язма формада бирелергә мөмкин.
Контрольдә тотылган кеше кисәтү алганнан соң, каршылык күрсәтүнең чик вакыты 10 эш көне тәшкил итә.
Муниципаль контроль органы каршылыкны карауның чик вакыты каршылыкны теркәгән көннән алып 15 эш көне тәшкил итә.
Каршылыкны объектив һәм һәрьяклап карау максатларында өстәмә мәгълүмат алу өчен запрос җибәрергә кирәк булганда, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан каршылыкны карауны озайтуның чик срогы 15 календарь көн тәшкил итә, каршылыкны җибәргән контрольдә тотылган затка аның карау срогын озайту турында хәбәр ителә.
Муниципаль контроль органы:

а) каршылыкны объектив, һәрьяклап һәм вакытында карауны тәэмин итә, кирәк булганда каршылыкны җибәргән контрольдә тотылган зат яки аның вәкаләтле вәкиле катнашында;
б) кирәк булганда дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан һәм башка затлардан документлар һәм материаллар сорый;
в) каршылыкларны карау нәтиҗәләре буенча контрольдә тотылган кешенең бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;
г) каршылыкларда куелган сорауларның асылы буенча язма җавап җибәрә.
Каршылыкларны карау нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:
а) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару формасындагы каршылыкны канәгатьләндерә;
б) каршылыкларны канәгатьләндерүдән баш тарта.
Каршылыкны карау нәтиҗәләре буенча карар кабул ителгән көннән соң икенче көннән дә соңга калмыйча, каршылык белдергән контрольдә тотылган кешегә язма формада һәм аның теләге буенча электрон формада каршылыкны карау нәтиҗәләре турында мотивацияле җавап җибәрелә.
4.6. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр бирә.
Консультация (шул исәптән язма формада) мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарыла.
Әгәр контрольдә тотылган кеше консультация мәсьәләләре буенча язма җавап бирү өчен язма рәвештә запрос биргән булса, консультация муниципаль контроль органы тарафыннан язма рәвештә башкарыла.
Консультация барышында төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирелә.
Консультация түләүсез башкарыла.
Консультация муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан телефон аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик яки контроль чара үткәрү барышында башкарыла ала.
Язма рәвештә консультация биргәндә "Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында"гы Федераль закон нигезендә билгеләнгән таләпләр үтәлергә тиеш.
Контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең бертөрле мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән башкарыла: https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма.
Консультация өчен контакт телефоннары номерлары, язма рәвештә запрослар җибәрү өчен адреслар, консультация максатларында шәхси кабул итүне үткәрү графигы һәм урыны Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырыла: https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru.
Консультацияләр:
куркыныч категорияләренә кертү критерийлары;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру предметы булган мәҗбүри таләпләр;
контроль чараларны үткәрү тәртибе, вакытлычалыгы һәм вакыты;
контрольдә тотылган затларның һәм муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары;
муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү тәртибе белән.
4.7. Профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә. Профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның вәкаләтләре, шулай ук контроль объектына карата үткәрелгән Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында хәбәр ителә.
Профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның эшчәнлегенә яки ул кулланган контроль объектларына куелган мәҗбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, куркыныч категориясен киметүнең нигезләре һәм киңәш ителә торган ысуллары, шулай ук контрольдә тотылган затка карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә.
Профилактик визит барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты әлеге Нигезләмәнең 4.6 пунктында, шулай ук 248-ФЗ номерлы законның 50 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотылган затка консультация бирә ала.
Муниципаль контроль органы тарафыннан мәҗбүри профилактик визит үткәрү югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата башкарыла.
Мәҗбүри профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә.
Мәҗбүри профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына куелган мәҗбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, нигезләре һәм куркыныч категориясен киметүнең киңәш ителгән ысуллары турында хәбәр ителә.
Мәҗбүри профилактик визит барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контроль объектларын куркыныч категориясенә кертү өчен кирәкле мәгълүмат җыю гамәлгә ашырылырга мөмкин.
Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә тотылган кешегә ул уздырылганчы 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.
Контрольдә тотылган зат мәҗбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта муниципаль контроль органына аны үткәрү датасына кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.
Мәҗбүри профилактик визит үткәрүнең чик вакыты 1 эш көне тәшкил итә.
Мәҗбүри профилактик визит үткәргәндә контрольдә тотылган затларга мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылган кешенең профилактик визит барышында алган аңлатмалары тәкъдим итү характерында.
Әгәр мәҗбүри профилактик визит үткәргәндә контроль объектлары закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычы булып тора яки мондый зыян (зыян) китерелгән икән, муниципаль контроль органы вазыйфаи заты контроль чаралар үткәрү турында Карар кабул итү өчен бу хакта вәкаләтле органның вазыйфаи затына шунда ук мәгълүмат җибәрә.

Мәҗбүри профилактик визит нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи заты мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында акт төзи.
4.2. Тикшерү кәгазьләре
4.2.1. Контроль чараларын үткәрүне оптимальләштерү һәм контроль объектларда зыян китерү куркынычын киметү максатыннан муниципаль контроль органы тикшерү кәгазьләрен (контроль сораулар исемлеген, аларга җаваплар контрольдә тотылган затның мәҗбүри таләпләрне үтәвен яки үтәмәвен күрсәтә) төзи һәм раслый.
4.2.2. Тикшерү кәгазьләре вәкаләтле органның норматив хокукый акты белән билгеләнә.
4.2.3. Тикшерү кәгазьләре контрольдә тотылган кешегә Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәҗбүри таләпләрне үтәү бурычын йөкли алмый.
4.2.4. Контрольдә тотылган затларны үз-үзләрен тикшерү максатыннан, тикшерү кәгазьләре Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә, "муниципаль контроль"бүлекчәсендә урнаштырыла һәм актуаль хәлдә саклана.
4.2.5. Контроль чаралар үткәргәндә, контроль чараны үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән тикшерү кәгазьләре контроль сорауларга җаваплар кертү юлы белән электрон формада вазифаи зат тарафыннан тутырыла һәм контроль органы вазыйфаи затының көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән раслана.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль контроль планлы контроль чаралар үткәрмичә башкарыла.
5.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелә:
а) документаль тикшерү;
б) күчмә тикшерү;
в) рейд тикшерүе.
Контрольдә тотылган кеше белән аралашмыйча түбәндәге чаралар үткәрелә:
а) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
б) күчмә тикшерү.
5.3. Контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып:
- муниципаль контроль органында закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында мәгълүмат булу яки контроль объектының мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау, яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;
прокурорның законнарның үтәлешен, прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча гражданның хокукларын үтәвен контрольдә тоту (күзәтү) кысаларында контроль чара үткәрү турындагы таләбе;
- әлеге күрсәтмә белән билгеләнгән документларны һәм мәгълүматларны контрольдә тотылган зат тапшырмаган очракта, яки алар нигезендә күрсәтелгән күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин булмаган очракта, мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында муниципаль контроль органы күрсәтмәсен үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан вәкаләтле орган вазыйфаи заты биргән йөкләмәләр нигезендә үзара хезмәттәшлексез үткәрелә.
Муниципаль контроль органы вазыйфаи заты мәҗбүри таләпләрне бозу характерын, аларны үтәүне бәяләү өчен кирәкле контроль гамәлләрне исәпкә алып, контроль чараларның төрен билгели.
Контроль чараны үткәрү барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль контроль объектларына карата мәҗбүри таләпләрнең үтәлеше бәяләнә.
5.4. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр, аларның нәтиҗәләре һәм ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозу нәтиҗәләрен кисәтү һәм (яки) бетерү буенча күрелгән чаралар турында мәгълүматны контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертергә тиеш.
5.5. Документаль тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр башкарылырга мөмкин:
а) язма аңлатмалар алу;
б) документларны таләп итү;
Документларны тикшерү вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Күрсәтелгән срокка контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны контроль органга тапшырылганчыга кадәр, шулай ук контрольдә тотыла торган затка контрольдә тотыла торган зат тәкъдим иткән документларда хаталарны һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында контроль орган мәгълүматын җибәргәннән соң яисә аларның туры килмәве турында документлар тапшыру таләпләре җибәрелгәннән соң чор кертелми бу документлардагы мәгълүматлар, контроль органында булган һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документларда һәм (яки) күрсәтелгән аңлатмаларны контроль органга тапшырганчыга кадәр кирәкле аңлатмаларны язма формада тапшыру таләпләрендә.
5.6. Күчмә тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр башкарылырга мөмкин:
а) тикшерү;
б) тикшерү;
в) сораштыру;
г) язма аңлатмалар алу;
д) документларны таләп итү;
е)үрнәкләр (үрнәкләр) сайлап алу;
ж) инструменталь тикшерү;
з) сынау;
Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көненнән артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.
Күчмә тикшерүне үткәрү турында контрольдә тотылган затка күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчермәсен, әгәр контроль төре турында Федераль законда башкасы каралмаган булса, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә, ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча җибәрү юлы белән хәбәр ителә.

5.7. Рейд тикшерүләре барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:
а) тикшерү;
б) тикшерү;
в) сораштыру;
г) язма аңлатмалар алу;
д) документларны таләп итү;
е) инструменталь тикшерү;
ж) сынау;
Рейд тикшерүен үткәрү вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольдә тотылган кеше белән аралашу вакыты бер эш көненнән артмаска тиеш.
5.8. Тикшерү 248-ФЗ номерлы законның 77 статьясына ярашлы рәвештә башкарыла.
Рейд тикшерүе барышында тикшерү контрольдә тотылган зат яки аның вәкиле булмаган очракта, муниципаль контроль органында зыян китерү (зыян китерү) яки гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә зыян китерү куркынычы турында мәгълүматлар булган очракта гына, видеоязманы мәҗбүри кулланып башкарыла ала.
5.9. Күчмә тикшерү барышында гомуми кулланышта булган (чикләнмәгән даирә кешеләре өчен ачык) җитештерү объектларында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:
а) тикшерү;
б)үрнәкләр (үрнәкләр) сайлап алу;
в)инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып);
г) сынау;
д) экспертиза;
Күчмә тикшерү контрольдә тотылган кешегә хәбәр итмичә үткәрелә.
Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясының 2 өлешендәге 1 һәм 2 пунктларында каралган карарлар кабул ителергә мөмкин түгел.
Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) тикшерү вакыты, әгәр контроль төре турында Федераль закон белән башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артмаска тиеш.
5.10. Инструменталь тикшерү муниципаль контроль органы вазифаи затлары тарафыннан махсус җиһазлар һәм (яки) техник приборлар кулланып, контрольдә тотылган затның мәҗбүри таләпләрне үтәвен билгеләү максатыннан үткәрелә.
Инструменталь тикшерү нәтиҗәләре буенча 248-ФЗ номерлы законның 82 статьясының 4 өлешендә билгеләнгән таләпләргә ярашлы рәвештә инструменталь тикшерү протоколы төзелә.
5.11. Контроль чаралар барышында контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 248-ФЗ номерлы Законы һәм 4.8, 4.9 пунктлары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.
5.12. Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы вазифаи заты һәм контроль гамәлләр башкаруга җәлеп ителгән затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, Аудио - һәм (яки) видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка ысуллары кулланылырга мөмкин.
Дәлилләрне фиксацияләү ысуллары мәҗбүри таләпләрнең бозылуын чагылдырган фиксация объектын берсүзсез идентификацияләргә мөмкинлек бирергә тиеш.

Контроль чаралар үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын, фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмаларны куллану кирәклеге турында карарны муниципаль контроль органнары вазыйфаи затлары мөстәкыйль рәвештә кабул итә. Мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен фото - яки видеофиксацияләү түбәндәге очракларда мәҗбүри рәвештә башкарыла:
- контрольдә тотылган кеше булмаганда, күчмә тикшерү барышында тикшерү үткәргәндә;
 күчмә тикшерү үткәргәндә, аның барышында аны үткәрүдә һәм контроль гамәлләр башкаруда киртәләр тормышка ашырыла.
Мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязманың теләсә нинди техник чаралары кулланылырга мөмкин.
Контрольдә тотылган зат мәҗбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү турында мәҗбүри рәвештә хәбәр ителә.
Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар төшерү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләре буенча актта чагыла.
Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма нәтиҗәләре контроль чара актларына кушымта булып тора.
5.12. Контроль чараларны контрольдә тотылган зат белән үзара бәйләнешсез үткәрү нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тиешле актны төзи, аны карау нәтиҗәләре буенча 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә карар кабул ителә.
5.13. Контроль чаралар үткәргәндә һәм контроль гамәлләр башкарганда, алар 248-ФЗ номерлы закон таләпләренә ярашлы рәвештә контрольдә тотылган зат яки аның вәкиле катнашында үткәрелергә тиеш. Контрольдә тотылган кешенең яки аның вәкиленең булуы мәҗбүри, контроль чаралар үткәрүдән, контрольдә тотылган кеше белән аралашуны таләп итмәгән контроль гамәлләр башкарудан тыш.
Контрольдә тотыла торган затлар булган шәхси эшмәкәр һәм граждан муниципаль контроль органына җитди сәбәпләр (авыру яки җиңә алмаслык көч шартлары аркасында) булганда контроль чараны үткәргәндә катнаша алмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы. Мондый мәгълүмат килгән очракта, контроль чараны үткәрү муниципаль контроль органы тарафыннан шәхси эшмәкәр (граждан) муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итү өчен сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

6 нчы бүлек. Контроль органы карарларына, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү

6.1. Контроль органы карарлары, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәлсезлеге) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 9 бүлеге тарафыннан билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

7. Контроль орган эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү

7.1. Контроль орган эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү муниципаль контрольнең нәтиҗәлелеге һәм нәтиҗәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә башкарыла.

7.2. Контроль орган эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге һәм нәтиҗәлелеге күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә::
1) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен, максатчан (планлы) кыйммәтләр билгеләнгән һәм аларга ирешүне контроль орган тәэмин итәргә тиеш булган тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зыянны) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсен чагылдырган контроль төренең төп күрсәткечләре;
2) контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау һәм аларның барлыкка килү сәбәпләрен билгеләү өчен кулланыла торган контроль төренең индикатив күрсәткечләре, зыян китерү (зыян китерү) куркынычын бетерү дәрәҗәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне, шулай ук контрольдә тотылган затларның эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсен билгели.
7.3. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, муниципаль контроль төрләре өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымта белән билгеләнгән.

8. Соңгы нигезләмәләр

8.1. Әлеге Положение 01.09.2023 елдан үз көченә керә.
8.2. 31.12.2023 елга кадәр контроль орган тарафыннан документларны муниципаль контрольдә тоту барышында әзерләү, контроль органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотыла торган затларга мәгълүмат бирү, контрольдә тотыла торган затлар белән документлар һәм мәгълүматлар алмашу кәгазьдә башкарыла.

1 нче кушымта
Олы Күлге Советы карарына
авыл җирлеге Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
18.08.2023 № XVI

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү критерийлары

п/п	Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркыныч категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч елда законлы көченә кергән юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген кагыйдә таләпләрен бозу белән бәйле административ хокук бозу кылган өчен юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ җәза билгеләү турындагы карарны риск категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә Балык Бистәсе муниципаль районы Олы күлге авыл җирлеген төзекләндерү, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Күлге авыл җирлеге Советының 04.09.2017 №VII-1 карары белән расланган	Зур куркыныч
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча бирелгән күрсәтмә белән билгеләнгән вакытта үтәлмәгән күрсәтмәне куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә булган очракта.	Уртача куркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы биш ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәгән өчен ачыкланган хокук бозулар факты буенча планлы яки планнан тыш тикшерү үткәрү нәтиҗәләре буенча бирелгән күрсәтмәне куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә булган очракта.	Уртача куркыныч
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр эшчәнлеген куркыныч категорияләренә кертүнең әлеге критерийларының 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда.	Түбән куркыныч

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, җәяүлеләр иминлеген һәм җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен, җир эшләрен башкарганда киртәләр булдыру.
2. Агачларны, куакларны кисү, таҗлау, утырту һәм күчереп утырту, газонны сүтү.

3. Реклама булмаган белдерүләрне һәм башка мәгълүматны бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарга урнаштыру

4. Янәшәдәге территориядә агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куакларның кисеп алынган калдыклары бар.

2 нче кушымта
Олы Күлге Советы карарына
авыл җирлеге Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
18.08.2023 № XVI

Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан кыйммәтләре:
- Ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән бозулар өлеше-70%.
- Чираттагы календарь елына планлы контроль чараларын үткәрү планын үтәү өлеше-100%.
Контроль чаралар үткәргәндә контроль органның һәм (яки) аның вазифаи затның гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятьләр өлеше 0%.
Контроль чараларның гамәлдән чыгарылган нәтиҗәләре өлеше 0%.
Контроль чаралар өлеше, аларның нәтиҗәләре буенча хокук бозулар ачыкланган, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән 5%.
- Контроль орган материаллары буенча административ җәза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының өлеше-95%.
- Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча контроль органның суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган карарларының өлеше, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә гамәлдән чыгарылган карарлардан тыш, контроль орган тарафыннан чыгарылган мондый карарларның гомуми саныннан-0%.

Муниципаль контрольнең (күзәтчелекнең)индикатив күрсәткечләре исемлеге

1) хисап чорында үткәрелгән планлы контроль (күзәтчелек) чаралар саны;
2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар саны;
3) контроль объектының мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар саны;
4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны;
5) хисап чорында КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралар саны;
6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
7) хисап чорында үткәрелгән мәҗбүри профилактик визитлар саны;
8) хисап чорында игълан ителгән мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
9) хисап чорында мәҗбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

11) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары нәтиҗәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
12) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына җибәрелгән гаризалар саны;
13) прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тартылган контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына җибәрелгән гаризалар саны хисап чорында;
14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
15) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны, һәр куркыныч категориясе буенча;
16) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрелгән исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
18) контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятьләр саны, хисап чоры өчен;
19) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә җибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турында дәгъва белдерүләре саны;
20) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан суд тәртибендә җибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турында гаризалар саны, алар буенча хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатьләндерү турында Карар кабул ителгән;
21) дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозып үткәрелгән һәм нәтиҗәләре гамәлдән чыгарылган һәм (яки) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары саны.